

Krister Bergkvist, Skaraborgs Sjukhus
Telefonnummer: 0700-20 63 47
E-post: krister.sven.bergkvist@vgregion.se

Samordnad hälsa, vård och omsorg (SHVO) 2020

Sammanfattning

Framgångar

- **Påbörjad implementering av reviderad riktlinje för Samordnad Individuell Plan**

Under året har mycket uppskattade aktiviteter för implementering av den reviderade riktlinjen för SIP påbörjats. Trots pandemin har en gemensam genomgång med superkontaktombuden för Samordnad hälsa, vård och omsorg genomförts under en förmiddag i slutet av mars. Utöver nya stärkt kunskap hos superkontaktombuden gav tillfället också SHVO en god erfarenhetsbas för att trots pandemin kunna fortsätta med implementeringsaktiviteter i digital form och tack vare det kunde även flera informationstillfällen för chefer och ledare om den reviderade riktlinjen trots pandemin genomföras under hösten.

Båda informationssatserna spelades därtill in för att ge förhindrade deltagare möjlighet att ta del av informationen i efterhand.

- **Psykiatrins utskrivningsprocess**

Samverkansgruppen Vuxna Psykisk hälsa och missbruk/beroende i Vårdsamverkan Skaraborg identifierade under våren 2019 en del frågeställningar både kring komplexa ärenden samt utskrivningsprocessen i stort från slutenvård, öppenvård och socialtjänst kring patienter som vårdades inom psykiatrin. Samverkansgruppen beslutade att en särskild arbetsgrupp behövde tillsättas för att arbeta med in- och utskrivningsprocessen för patienter som vårdas inom psykiatrisk vård för att skapa förståelse för processen för samverkan vid in- och utskrivning, tillhörande styrdokument samt de ansvar och befogenheter som olika samverkansparter har. SHVO fick uppdraget att sätta samman samt driva arbetsgruppen och Margareta Liljegren utsågs som ordförande.

Arbetet inleddes mot slutet av 2019 och slutfördes under våren 2020 med de avslutande träffarna via videomöte och någon träff inställd på grund av pandemin utveckling. Trots det identifierades fyra huvudområden med utvecklingspotential samt en tydlig uppräknig av förbättringspotentialer inom respektive part. En [projektrapport](#) sammanställdes och avrapporterades samverkansgruppen Vuxna Psykisk hälsa och missbruk/beroende.

- **Revidering av Skaraborgstillämpningen**

SHVO har under året genomfört en revidering av Skaraborgs tillämpning av rutin för in- och utskrivning från slutenvård och sjukvård, öppenvårdsprocess samt IT-tjänsten SAMSA. Arbetet har främst syftat till att uppdatera formatet på dokumentet

Krister Bergqvist, Skaraborgs Sjukhus

Telefonnummer: 0700-20 63 47

E-post: krister.sven.bergqvist@vgregion.se

samt tillhörande bilagor för att underlätta framtida justeringar av processen. Detta ledde till en lösning med Skaraborgstillämpningen som ett övergripande något mer strategiskt inriktat dokument med flera kortare så kallades samverkansanvisningar kopplade till det övergripande dokumentet. All information ska därefter alltid finnas tillgänglig i senaste version på webbadressen

vardsamverkan.se/skaraborgstillampningen för att göra det enkelt för användarna att både hitta och veta att de har uppdaterad information.

I och med arbetet så har självklart också justeringar av rutinskrivningarna gjorts för att stödja och utveckla nuvarande processer och arbetssätt. Exempelvis har användningen av patientknutna kontakter i IT-tjänsten förtydligats samt beskrivning av rutiner för mötesbokning skapats.

Då arbetet innebär omfattande layoutmässiga förändringar har SHVO önskat att styrgruppens AU tar beslut om det reviderade dokumentet för att ge det tydlig legitimitet även om inga justeringar ligger utanför SHVOs ansvarsområde. Efter att dokumentet är beslutat planeras för en utbildnings- och dialoginsats med superkontaktombuden för spridning av de uppdaterade rutindokumenterna.

Utmaningar

- **Pandemin**

Pandemin har såklart legat som en generell utmaning för allt arbete under hela året. Allt från att tvinga fram en radikal förändring av den implementeringsplan för reviderad riktlinje för SIP som togs fram mot slutet av 2019. Via hantering av två nya regionalt något hastigt framtagna rutiner för dokumentation av Covid-19 i IT-tjänsten SAMSA samt rutin för personer med behov av insatser från vårdval rehab efter utskrivning utan behov av kommunala insatser. Till genomförande av SHVOs och superkontaktombudens interna möten och processtödens löpande samarbete mellan dessa.

Trots denna generella utmaning och initialt några inställda möten har oerhört mycket arbete trots allt åstadkommit. Och i sammanhanget är det därför extra glädjande att det från flera håll och olika yrkeskategorier under hösten börjat framföras en uppfattning om att samverkan allt som oftast fungerar ganska bra.

- **IT-tjänstens begränsningar**

Inom ramen för SHVOs nätverk har en del brister i IT-tjänsten identifierats. Dessa kan närmast beskrivas som en rest från tiden med KLARA SVPL som ju var betydligt mer fokuserat på utskrivningsplanering av äldre somatiskt sjuka patienter från slutenvården jämfört med dagens IT-tjänst som utöver det också är ett verktyg för hantering av SIP samt samverkan i öppenvårdsprocess.

När sådana brister i IT-tjänsten noteras eskaleras de till regional förvaltning för dialog i regional beredningsgrupp där det i vissa fall tyvärr är svårt att få förståelse för vissa frågor då andra delregioner inte uppfattat samma brister. Exempelvis har följande brister lyfts från Skaraborg utan åtgärd under året:

Krister Bergkvist, Skaraborgs Sjukhus

Telefonnummer: 0700-20 63 47

E-post: krister.sven.bergkvist@vgregion.se

- Det innebär en patientsäkerhetsrisk att kommunen ska avsluta ärenden *senast* ett dygn efter att patienten skrivits ut från slutenvården vilket om det sker snabbt kan leda till att öppenvården missar information.
- Den automatiska vårdvalskopplingen är en nackdel i öppenvårdsärenden och borde göras *användarstyrd* istället för *programstyrd* eftersom det inte är självklart att vårdcentralen ska vara en del av samtliga ärenden, därtill kommer det bli än tydligare i en framtid där även skola och elevhälsa använder SAMSA för kommunikation och hantering av SIP. I de fall vårdcentral ska vara deltagare är det självklart en nytta att systemet väljer rätt vårdcentral, men det borde vara upp till användaren att bestämma om vårdcentralen ska vara en deltagande part.

Dessa brister gör det ibland svårt att komma framåt i arbetet med att etablera ytterligare arbets sätt inom ramen för öppenvårdsprocessen vilket kan vara frustrerande. Samtidigt är det viktigt att påminnas om att bristerna också märks inom Skaraborgs verksamheter just därför att man kommit långt med användandet av IT-tjänsten för samverkan även i öppenvård.

- **Specifika patientgrupper**

Under året har SHVO fått in några önskemål om framtagande av rutiner kopplade till specifika patientgrupper. Exempelvis ett önskemål från demensnätverket inom Geriatrik, demens, palliativ vård och stroke att ta fram en rutin för överrapportering av patienter som får en demensdiagnos. Eller förtydligande av tillämpning av gällande rutiner vid samverkan kring enskild, exempelvis patienter med spasticitet som efter stroke får botulininjektioner och när det krävs remiss i förhållande till meddelanden i IT-tjänsten.

Frågorna tarvar en del resurser att sätta sig in i för att kunna hantera på ett klokt sätt. I det första exemplet bedömdes inga nya rutiner behövas och SHVO identifierade också en oklarhet kring nyttan med rapportering av en diagnos i förhållande till patients uttryckta och/eller observerade behov. Något som i dialog återkopplades till demensnätverket ihop med förslag på en checklista över vilka aspekter av den enskildes livssituation som är lämpliga att ta i beaktande i samband med en demensdiagnos för att inte missa de behov som kan förmedlas via IT-tjänsten SAMSA.

I det senare fallet visade det sig snarare röra sig om olika former av missförstånd där dialog förts mellan olika verksamhetsföreträdare där kunskap och kännedom om SAMSA sträckte sig från längre erfarenhet som superkontaktombud i en fallande skala till personal som helt saknar behörighet samt kännedom om IT-tjänsten.

Den här typen av frågeställningar uppfattar SHVO beror på ett ökat nyttjande av SAMSA i öppenvårdsärenden vilket är positivt, även om det är resurskrävande att hantera frågeställningarna.

Krister Bergkvist, Skaraborgs Sjukhus

Telefonnummer: 0700-20 63 47

E-post: krister.sven.bergkvist@vgregion.se

Genomförda förändringar/aktiviteter

SHVO har under året följt, analyserat samt i förekommande fall justerat rutiner eller arbetssätt inom följande områden:

- Nedtrappning av psykiatrins karensdagar till gemensam medelvärdesberäkning mellan somatik och psykiatri.
- Gemensam standard för dokumentation av provtagning, diagnosticering samt smittfriförklaring av covid-19 i IT-tjänsten SAMSA.
- Rehabfrågan
 - Inkoppling av slutenvårdens rehab
 - Inkoppling av primärvårdens rehab
 - Kostnad för hjälpmedelsbeställningar
- SITHS e-ID och åtkomst till SAMSAs Systemadministration
- Möjlighet att skapa distansmöteslänk direkt i IT-tjänsten SAMSA

Planerade aktiviteter 2021

- *Implementering av reviderad Skaraborgstillämpning* genom gemensamt superkontaktombudsmöte.
- *Fortsatt implementering av den reviderade riktlinjen för SIP* innefattande i första hand utbildningar till nyckelpersoner i verksamheterna och därefter ytterligare insatser för att öka kunskaperna om SIP som verktyg i samverkan.
- *Delregional aktivitetsplan psykisk hälsa Delområde 3 - utvecklingsarbete med SIP* går såklart hand i hand med fortsatt implementering av den reviderade riktlinjen men innefattar fler aspekter. Bland annat i form av rekrytering av en projektjänst för att långsiktigt etablera fortbildning för verksamheterna samt höja kvaliteten på utförda SIPar.
- *Rehabfrågan* behöver ytterligare analys samt återkoppling till verksamheterna.
- *Uppföljning av den reviderade Skaraborgstillämpningen* behöver göras i dialog med superkontaktombuden för att identifiera eventuella brister eller ytterligare utvecklingsmöjligheter.
- *Dialogforum* med deltagare från samtliga verksamheter är något som nu var ganska länge sedan och SHVO har därför en förhoppning att kunna genomföra det under kommande år då det tidigare varit mycket uppskattat.
- *Påbörjad implementering och utveckling av IT-tjänst och förvaltningsstruktur inom skola, elevhälsa och delar av IFO* är ett arbete som sedan projektgruppen [Utökad samverkan](#) avslutades drivits inom kommunalförbundet men som under 2021 eventuellt förväntas kunna uppta en del av SHVOs resurser.
- *Översyn och sannolik revidering av förvaltningsorganisationen för Samordnad hälsa, vård och omsorg i Skaraborg* behöver göras både ur perspektivet att den hunnit få några år på nacken men också då den inte på ett tillräckligt tydligt sätt tar höjd för skolans verksamheter.